DZIENNIK URZĘDOWY

C. i k. Komendy Obwodowej w Kozienicach.

Część VII. — Wydana dnia 5. czerwca 1916.

177.

Do ludności Jen. Gubernatorstwa wojskowego!

Na Rozkaz Najwyższy Jego ces. i król. Apostolskiej Mości, mego Najmiłościwszego Pana, obejmuję urząd jenerał-gubernatora wojskowego na austr.-węg. obszarze okupowanym w Polsce. Na tem stanowisku witam jak najgoręcej ludność powierzonego mi kraju.

Zasady sprawiedliwości i życzliwości, któremi mój znakomity poprzednik przy sprawowaniu rządów tego kraju się kierował, będą mi również służyły za wskaźnik. Od Was natomiast oczekuję, że nienagannem zachowaniem się ułatwicie mi życzliwe i przyjazne postępowanie.

Wierny intencyom mego Dostojnego Monarchy, któremu dobro Wasze leży na sercu, skieruję me dążenia ku temu, aby według najlepszych sił łagodzić dalej ciężkie rany, zadane krajowi wojną i popierać dalszy pomyślny rozwój tego kraju.

Zwracam się do Was wszystkich o poparcie mnie w tej pracy; odnoście się do mnie z pełnem zaufaniem.

Lublin, dnia 9. maja 1916.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:
Karol Kuk, zbrojmistrz polny, w. r.

2.

Monopol spirytusowy i wódczany oraz zwalczanie pijaństwa.

Poniżej ogłasza się tekst rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 22. kwietnia 1916, Dzien. rozp. c. i k. Zarządu wojsk. w Polsce, Część XIX. Nr. 55.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

Rozdział I.

Monopol spirytusowy i wódczany.

§ 1.

Monopol przywozu i sprzedaży.

Przywóz spirytusu i wódki do obszaru okupowanego oraz sprzedaż spirytusu i wódki w tym obszarze zastrzega się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą spirytusu należy rozumieć wszelkie

pędzone płyny wyskokowe, pod nazwą wódki wszelkie płyny tego rodzaju, które z dodatkiem lub bez dodatku służyć mogą za napój.

§ 2.

Wyjątki z pod monopolu.

Jenerał-Gubernatorstwo może postanowić w drodze rozporządzenia, że pewne rodzaje spirytusu lub wódki wyjęte są wogóle z pod monopolu przywozu i sprzedaży, lub że przywóz i sprzedaż ich może być pewnym osobom na ich prośbę pozwoloną.

§ 3.

Przywóz i wywóz.

Przywóz spirytusu lub wódki do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy wolny jest od cła.

Przywóz dla celów, określonych w § 4, punkt 1, 2, 3 i 6 ordynacyi cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1915, Nr. 15 Dz. rozp.) nie ulega żadnym ograniczeniom.

Wywóz spirytusu lub wódki z obszaru okupowanego jest zakazany; wyjątków od tego zakazu udziela Jenerał-Gubernatorstwo lub organa upoważnione do tego rozporządzeniem Jenerał-Gubernatorstwa.

§ 4.

Upoważnienia do sprzedaży spirytusu lub wódki.

C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży spirytusu lub wódki przez udzielenie koncesyi na handel spirytusu lub wódki w miarę postanowień II. rozdziału.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.).

§ 5.

Ustanowienie cen.

Ceny sprzedaży spirytusu lub wódki ustanawia Jenerał-Gubernatorstwo w drodze rozporządzenia. Rodzaje spirytusu lub wódki, wyjęte ogólnie na podstawie § 2 z pod monopolu przywozu i sprzedaży, mogą być także wyjęte z pod ustanowionej ceny.

Jenerał-Gubernatorstwo postanawia, po jakich cenach producent musi oddać spirytus i wódkę c. i k. Zarządowi wojskowemu i ustala ceny, po jakich c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje je handlarzom. Te ostatnie ceny mają być za wódkę uiszczone w złocie; Jenerał-Gubernatorstwo może w wypadkach godnych uwzględnienia zezwolić na inny sposób zapłaty.

Uchyla się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacyi lub od sprzedaży spirytusu lub wódki, wprowadzonej lub nabytej przez c. i k. Zarząd wojskowy.

Rozdział II.

Postanowienia przemysłowe.

§ 6.

Władza koncesyonująca, dokument koncesyjny.

Do prowadzenia handlu spirytusem lub wódką potrzebne jest pozwolenie (koncesya) Komendy obwodowej, w której okręgu urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Koncesya może być także nadaną dla handlu pewnymi rodzajami spirytusu lub wódki, albo dla pewnych rodzajów przemysłu;

w szczególności:

1) dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż wyjęta jest z pod monopolu c. i k. Zarządu wojskowego (§ 2);

2) dla handlu takimi rodzajami spirytusu lub wódki, których sprzedaż podpada pod monopol c. i k. Zarządu wojskowego (§ 4);

3) dla wyszynku wódki lub handlu wódką w ilościach mniejszych niż pięć litrów. Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

§ 7.

Posiadacz koncesyi.

Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienagannego prowadzenia, które posiadają odpowiednie ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przemysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do ich pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

§ 8.

Wyszynk wódki.

Koncesyi na wyszynk wódki (§ 6, punkt 3) udziela się tylko takim kompetentom, którzy na podstawie innych uprawnień przemysłowych trudnią się w tym samym lokalu podawaniem potraw i wyszynkiem innych napojów.

Gospodarze, o których mowa w pierwszym ustępie, mogą podawać gościom w lokalu gospodnim wódkę w naczyniach niezamkniętych tylko w ilościach najwyżej do jednej ósmej litra.

Zresztą wolno spirytus i wódkę sprzedawać tylko w naczyniach zamkniętych według zwyczajów handlowych, podawanie tych napojów do spożycia w lokalu sprzedaży nie jest dozwolone.

§ 9.

Lokal przedsiębiorstwa.

Na podstawie tej samej koncesyi może być handel spirytusem lub wódką prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedleniu w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu. Przesiedlenie handlu wódką (§ 9) wymaga zatwierdzenia Komendy obwodowej.

§ 10.

Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa.

Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa, zwłaszcza rodzaje przedsiębiorstwa, wyliczone w § 6 pod 1, 2 i 3, oraz, czy towar może być oddawany tylko handlarzom, czy także wprost konsumentom.

§ 11.

Nadzór władz.

Prowadzenie handlu spirytusem i wódką stoi pod nadzorem władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków o handlu spirytusem lub wódką.

Komendant obwodu może zarządzić, aby lokale, w których sprzedaje się wódkę, były zamknięte w pewne dnie lub o pewnych godzinach.

§ 12.

Zakazane rodzaje sprzedaży.

Używanie automatów do sprzedaży wódki jest zakazane.

Substancye niepłynne, przeznaczone wyłącznie do fabrykacyi wódki, wolno sprzedawać tylko przemysłowcom, uprawnionym do fabrykacyi wódki. Trzymanie takich substancyi w lokalach handlowych ogólnie dostępnych jest zakazane.

§ 13.

Apteki.

Sprzedaż pewnych rodzajów spirytusu lub wódki w aptekach na polecenie lekarskie nie podpada pod przepisy tego rozdziału.

Aptekarze uprawnieni są bez koncesyi z § 4 do sprzedawania spirytusu i wódek, dopuszczonych według przepisów sanitarnych do sprzedaży w aptekach.

Rozdział III.

Postanowienia prawno-prywatne.

§ 14.

Niezaskarżalność należytości dłużnych za wypite napoje wyskokowe.

Roszczenia powstałe ze sprzedaży wódki i innych napojów wyskokowych konsumentom nie są zaskarżalne, jeżeli dłużnik w czasie powstania późniejszego roszczenia nie był jeszcze uiścił się z dawniejszego długu takiego samego rodzaju, należącego się temu samemu wierzycielowi.

Roszczenia powstałe z kilkakrotnego podawania wspomnianych napojów temu samemu gościowi w czasie jego nieprzerwanego pobytu w gospodzie lub zamieszkania w tym samym domu zajezdnym, uważa się za jednolite roszczenie.

Długów, niezaskarżalnych w myśl ustępu 1, nie można też potrącać z wierzytelności dłużnika.

§ 15.

Nieważność umów.

Nieważne są:

umowy, dotyczące zastawu i poręczenia dla roszczeń, które według § 14 nie mogą być zaskarżone;

umowy najmu robotników, mocą których robotnik ma otrzymywać pędzone napoje wyskokowe na rachunek płacy.

Rozdział IV.

Postanowienia karne.

§ 16.

Podawanie napojów wyskokowych niedorosłym i pijakom.

Nie wolno:

1) przy wyszynku lub handlu napojami wyskokowymi podawać lub pozwalać podawać tych napojów niedorosłemu dla jego własnego użytku;

2) częstować lub pozwalać częstować niedorosłego napojami wyskokowymi tego rodzaju, w takiej ilości, lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny;

3) pozwalać niedorosłemu, nad którym się ma nadzór, używać napojów wyskokowych tego rodzaju, w takiej ilości lub tak często, że użycie ich może szkodliwie oddziałać na jego zdrowie lub rozwój fizyczny;

4) podawać lub pozwalać podawać napojów wyskokowych osobie widocznie nietrzeźwej.

§ 17.

Zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom.

Komenda obwodowa lub naczelnik gminy do tego przez Komendę obwodową upoważniony mogą wydać zakaz podawania napojów wyskokowych pewnym osobom. Zakaz ten będzie ogłoszony w sposób zwyczajem przyjęty w obrębie, w którym obowiązuje.

§ 18.

Obejście niezaskarżalności należytości dłużnych za wypite napoje wyskokowe; umowy nieważne.

Nie wolno:

1) kazać sobie wystawiać przez dłużnika pretensyi niezaskarżalnej w myśl § 14, lub przez członków jego rodziny, dalej przez osobę dającą mu zastaw lub porękę (§ 15), dokumentu, który nie zawiera tytułu zobowiązania lub zawiera nieprawdziwy tytuł, a ma na celu obejście niezaskarżalności, zakazu potrącenia lub nieważności zastawu lub poręki;

2) zapewniać sobie wypełnienie niezaskarżalnej pretensyi, wynikłej ze sprzedaży napojów wyskokowych, przez odebranie słowa honoru, przysięgi lub podobnego zapewnienia;

3) zawierać z robotnikiem umowy, która w myśl § 15 jest nieważną.

§ 19.

Kompetencya karna i wymiar kar.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą — o ile nie podpadają pod surowszą karę — karane przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

Rozdział V.

Postanowienia ogólne i końcowe.

§ 20.

Upoważnienie do wydania zarządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator upoważniony jest do wydania wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urządzeń, potrzebnych dla przeprowadzenia monopolu spirytusowego i wódczanego.

§ 21.

Zarządzenia przymusowe.

Koncesya na handel spirytusem lub wódką może być każdej chwili cofniętą.

Koncesya musi być cofniętą, jeżeli odpadną warunki co do godności zaufania i nienaganności posiadacza koncesyi, lub jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dotrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Dla zapewnienia skutku może Komenda obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

§ 22.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w obszarze okupowanym, przeznaczone na sprzedaż, a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego tylko do 15. maja 1916, o ile nie zostały przed tym dniem zgłoszone w Komendzie obwodowej, w której okręgu urzędowym są zamagazynowane.

Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

Zapasy niezgłoszone uzna Komenda obwodowa za przepadłe z dniem 15. maja 1916.

Zapasy zgłoszone mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego do 1. lipca 1916. Zapasy niesprzedane do tego czasu obejmie c. i k. Zarząd wojskowy po cenach umówionych lub po cenach, po jakich odstępuje się spirytus lub wódkę handlarzom (§ 5, ustęp 2).

Podatki pośrednie, przypadające według ustaw krajowych, mogą być co do zapasów, określonych w pierwszym ustępie, podwyższone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa aż do wysokości stu procent stopy podatkowej.

Osoby, które otrzymały pozwolenie na wywóz pewnego zapasu spirytusu lub wódki z monarchii, mogą ten zapas wprowadzić do 15. maja 1916. Zapasy te podlegają po wprowadzeniu ich przepisom tego paragrafu.

§ 23.

Uprawnienia przemysłowe.

Handel zapasami, o których mowa w § 22, oraz handel tymi rodzajami spirytusu lub wódki, które są wyjęte z pod monopolu sprzedaży, może się odbywać bez koncesyi przepisanej w § 6, jeżeli handlarz w czasie wejścia w życie tego rozporządzenia był uprawniony do tego na mocy poprzednio nabytych uprawnień przemysłowych.

§ 24.

Uchylenie dawniejszych przepisów.

Uchyla się przepisy rosyjskie, tyczące się przedmiotów uregulowanych w niniejszem rozporządzeniu, w szczególności bonifikacye przy wywozie spirytusu lub wódki.

Pierwszy ustęp nie dotyczy zwrotu uiszczonych podatków.

§ 25.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. maja 1916.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

3.

E. Nr. 9513.

Obwieszczenie

w sprawie podwyższenia opłat konsumcyjnych od spirytusu i wódki.

W myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 22. kwietnia 1916 Nr. 55, dotyczącego monopolu spirytusowego i wódczanego, oraz zwalczania pijaństwa, zarządziło c. i k. Jenerał Gubernatorstwo wojskowe od wszystkich spirytusów i wódek, znajdujących się w dniu 15. maja 1916 w kraju okupowanym, które przeszły w wolny obrót i znowu przeznaczone są do sprzedaży, z wyjątkiem wprowadzonych i uzyskanych przez c. i k. Zarząd wojskowy, dodatkową opłatę konsumcyjną.

Dodatkowa opłata konsumcyjna została ustaloną na 12 kopiejek w złocie od jednego stopnia wiadrowego alkoholu.

Od dodatkowej opłaty są zwolnione wszystkie zapasy spirytusu i wódek, należące do c. i k. Zarządu wojskowego, jakoteż zapasy spirytusu i wódek, znajdujące się u sprzedawców tudzież osób prywatnych, o ile nie przekraczają dwóch litrów.

Ponieważ stopniowość palonych płynów wyskokowych, obowiązanych do zgłoszenia nie może być ściśle oznaczoną dla braku potrzebnych instrumentów, ustala się ją w przecięciu, jak następuje:

a) Przy likierach, rosolisach i wszystkich słodzonych rodzajach wódek na 35°.

b) Przy rumie, koniaku, śliwowicy na 60°.

c) Przy esencyach spirytusowych na 70°.

d) Przy zwykłych wódkach, sporządzanych jak starka i t. p., z wyjątkiem słodszych wódek na 50°.

e) Przy spirytusie na 95°.

Każdy obowiązany do zgłoszenia ma zgłosić zapasy spirytusu, wódek i wyrobów wódczanych, natychmiast po ogłoszeniu tego rozporządzenia według stanu z dnia 15. maja 1916 we właściwym c. i k. Oddziale straży skarbowej — w dwóch egzemplarzach.

Jeden egzemplarz po uwidocznieniu klauzuli zgłoszenia zostanie zwrócony zgłaszającemu, natomiast drugi zostanie dołączony jako załącznik do wykazu zgłoszeń.

Na podstawie duplikatu zgłoszenia zbadają c. i k. Organa Straży skarbowej zgłoszone zapasy, obliczą dodatkowe opłaty i uwidocznią je na obu egzemplarzach zgłoszenia.

Dodatkową opłatę należy uiścić w przeciągu 8 dni w Kasie c. i k. Komendy obwodowej.

Egzemplarz zgłoszenia, na którym zostaną uwidocznione daty uiszczenia opłaty, będzie służyć dla zgłaszającego jako dowód zadośćuczynienia obwieszczeniu.

Każda przesyłka, która w czasie wymiaru dodatkowych opłat będzie znajdować się w drodze, ma być dodatkowo zgłoszoną i opodatkowaną. Zapasy spirytusu i wódek, które natychmiast po ogłoszeniu tego obwieszczenia nie zostaną zgłoszone, uzna się za przepadłe.

Przepisowo zgłoszone zapasy spirytusu i wódek, jakoteż te rodzaje spirytusu i wódek, które są wyjęte z pod monopolu spirytusowego i wódczanego, mogą być

sprzedawane bez osobnego zezwolenia c. i k. Zarządu wojskowego na podstawie dotychczasowych koncesyi do dnia 1. lipca 1916.

Kozienice, dnia 20. maja 1916.

C. i k. Komendant obwodu:
Tintz Oberstlt. m. p.

4.

E. Nr. 9607/16.

Obwieszczenie.

Rozp. Naczelnego Wodza armii z dnia 8. marca 1916, Dz. rozp. c. i k. Zarządu wojsk. w Polsce, część XVI., Nr. 50, został zaprowadzony na obszarze Polski podlegającej administracyi wojskowej austr.-węg. monopol tytoniowy od dnia 15. marca 1916.

Mimo to zdarzają się wypadki wprowadzania wyrobów tytoniowych przez osoby nieuprawnione i z pominięciem właściwych składów tytoniowych.

Ostrzega się przeto, że wszelkie przekroczenia przepisów o monopolu tytoniowym, w myśl § 7 rozp. wyżej wspomn., będą karane oprócz konfiskaty materyałów tytoniowych i o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny, grzywną do 5000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do 3000 koron.

5.

E. Nr. 8864/16.

Zmiany w poborze podatków spożywczych na obszarze okupowanym Austro-węg.

Zmieniając rozporządzenie z dnia 1. stycznia 1916 ogłoszone w tut. Dzienniku urzędowym Część III., z dnia 26. lutego 1916, Nr. 5, zarządza się co następuje:

I. Od drożdży prasowanych, tak krajowych jak i zagranicznych, pobierać się będzie opłaty spożywcze według jednostajnej stopy, podobnie jak w niemieckim obszarze okupacyjnym, po 32 (trzydzieści dwie) kopiejek od jednego funta rosyjskiego.

Opodatkowanie to uskuteczniać się będzie za pomocą banderoli. Drożdże prasowane, wytworzone na obszarze okupowanym, będą banderolowane ściśle wedle przepisów obowiązującej rosyjskiej ustawy akcyzowej.

Urzędy cłowe przekazywać będą sprowadzane z zagranicy drożdże, celem poddania ich obanderolowaniu, do Oddziału straży skarbowej w Strzemieszycach, gdzie austryacko-węgierski Związek kartelowy posiada główny skład do formowania i pakowania drożdży.

II. Znosi się pobór opłat spożywczych od wprowadzanych z zagranicy zapałek, tutek i papierosów cygaretowych aż do czasu poddania tychże opodatkowaniu także i na niemieckim obszarze okupowanym.

Nie będą również pobierane opłaty spożywcze od wyrobionych w kraju tutek i bibułek cygaretowych, ponieważ na razie sprowadzany z zagranicy papier cygaretowy w balach i kręgach dopiero na obszarze okupowanym przerabia się na tutki i książeczki cygaretowe.

Artykuły te są już oclone, a w cle mieści się i opłata konsumcyjna.

III. Rozporządzenie to wchodzi w życie dnia 15. maja 1916.

Od drożdży prasowanych, o ile one jako nie opodatkowane wedle normy oznaczonej w punkcie I. przeszły do handlu przed tym terminem i w dniu 16. maja 1916 będą się znajdywać na składzie w handlach, albo w transporcie, będzie pobierana dodatkowa opłata spożywcza, równająca się różnicy między dotychczasowym a nowym wymiarem.

Powyższe zarządzenie wydaje się w myśl rozp. c. i k. Naczelnej Komendy Armii z dnia 17. kwietnia 1916 M. V. Nr. 28432/P. i rozp. c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego z dnia 4. maja 1916 F. A. Nr. 26869.

6.

E. Nr. 9392.

Obwieszczenie.

C. k. główny Urząd cłowy w Brodach rozpoczął z dniem 22. kwietnia 1916 czynności urzędowe.

7.

Monopol cukrowy i przymus koncesyjny dla handlu cukrem.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 4. maja 1916, Dz. rozp. Część XX, Nr. 57.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

I. Rozdział.

Monopol cukrowy.

§ 1.

Monopol przywozu i sprzedaży.

Przywóz cukru do obszaru okupowanego i sprzedaż cukru w obrębie tego obszaru zastrzega się na rzecz c. i k. Zarządu wojskowego.

Pod nazwą »cukier« rozumieć należy cukier buraczany.

§ 2.

Przywóz.

Przywóz cukru do obszaru okupowanego przez c. i k. Zarząd wojskowy jest wolny od cła.

Przywóz dla celów określonych w § 4, punkt 1, 2, 3 i 6 ordynacyi cłowej (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 31. maja 1916, Nr. 15 Dz. rozp.), nie ulega żadnym ograniczeniom.

§ 3.

Upoważnienie do sprzedaży cukru.

C. i k. Zarząd wojskowy może upoważnić pewne osoby do sprzedaży cukru, udzielając im koncesyi na handel cukrem.

Koncesya zastępuje także pozwolenie zakupna (§ 4 rozporządzenia Naczelnego wodza armii z 15 grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp.).

§ 4.

Ustanowienie cen.

Ceny sprzedaży cukru będą ustanowione w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Jenerał-Gubernatorstwo postanawia, po jakich cenach producent musi oddać cukier c. i k. Zarządowi wojskowemu, i ustala ceny, po których c. i k. Zarząd wojskowy odstępuje cukier handlarzom.

Uchyla się wszelkie pośrednie opłaty od fabrykacyi lub sprzedaży cukru.

II. Rozdział.

Koncesya na handel cukrem.

§ 5.

Władza koncesyonująca i dokument koncesyjny.

Koncesyi na handel cukrem (§ 3) udziela Komenda obwodowa, w której obrębie urzędowym przedsiębiorstwo ma być prowadzone.

Pozwolenie wystawia się w formie dokumentu (dokument koncesyjny).

§ 6.

Posiadacz koncesyi.

Koncesyi udziela się tylko osobom godnym zaufania i nienagannego prowadzenia, które posiadają odpowiednie ogólne i kupieckie wykształcenie.

Prowadzenie przedsiębiorstwa przez dzierżawcę jest zakazane. Prowadzenie przedsiębiorstwa przez zastępcę na rachunek posiadacza koncesyi wymaga pozwolenia Komendy obwodowej. Zastępca musi odpowiadać warunkom pierwszego ustępu.

Po śmierci posiadacza koncesyi może być przemysł prowadzony na podstawie dawnego dokumentu koncesyjnego na czas wdowieństwa na rachunek wdowy, która żyła z nim aż do jego śmierci we wspólnem gospodarstwie domowem, lub na rachunek małoletnich potomków uprawnionych do dziedzictwa aż do osiągnięcia pełnoletności; o tem należy donieść Komendzie obwodowej i wyznaczyć w razie potrzeby odpowiedniego zastępcę w myśl poprzedniego ustępu.

§ 7.

Lokal przedsiębiorstwa.

Na podstawie tej samej koncesyi może być handel cukrem prowadzony tylko w jednej gminie i tylko w lokalach wymienionych w dokumencie koncesyjnym.

O przesiedleniu w obrębie tej samej gminy należy donieść Komendzie obwodowej przynajmniej na tydzień przed otwarciem handlu w nowym lokalu.

§ 8.

Rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa.

Dokument koncesyjny ustanawia rodzaj i rozmiary przedsiębiorstwa, zwłaszcza, czy towar może być oddawany tylko drobnym handlarzom, czy także wprost konsumentom.

§ 9.

Nadzór władz.

Prowadzenie handlu cukrem stoi pod nadzorem władzy.

Organom, powołanym do wykonywania tego nadzoru, musi być dozwolony wstęp do lokali przedsiębiorstwa, ich przeszukiwanie i wgląd do ksiąg handlowych i innych zapisków o handlu cukrem.

III. Rozdział.

Postanowienia ogólne i końcowe.

§ 10.

Upoważnienie do wydania zarządzeń wykonawczych.

Jenerał-Gubernator upoważniony jest do wydania wszelkich rozporządzeń i do stworzenia wszelkich urządzeń, potrzebnych dla przeprowadzenia monopolu cukrowego.

§ 11.

Postanowienia karne.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, będą — o ile nie podpadają pod surowszą karę — karane przez Komendę obwodową grzywną do pięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary aresztu może być nałożona grzywna do trzech tysięcy koron.

§ 12.

Zarządzenia przymusowe.

Koncesya może być każdej chwili cofniętą.

Koncesya musi być cofniętą, jeżeli odpadną warunki co do godności zaufania lub nienaganności posiadacza koncesyi, lub jeżeli przy prowadzeniu przedsiębiorstwa nie dotrzymano niniejszego rozporządzenia lub przepisu, wydanego na jego podstawie, mimo powtórnego ukarania i przestrogi urzędowej.

Do zapewnienia skutku może Komenda obwodowa zamknąć przymusowo lokal przedsiębiorstwa i zarządzić zajęcie towarów.

§ 13.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy, znajdujące się w obszarze okupowanym, przeznaczone na sprzedaż, a nie wprowadzone lub nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego tylko do 10. czerwca 1916, o ile nie zostały przed tym dniem zgłoszone w Komendzie obwodowej, w której okręgu urzędowym są zamagazynowane.

Zgłaszający otrzymuje potwierdzenie zgłoszenia.

Zapasy niezgłoszone uzna Komenda obwodowa za przepadłe z dniem 10. czerwca 1916.

Zapasy zgłoszone mogą być sprzedane bez pozwolenia c. i k. Zarządu wojskowego do 10. lipca 1916. Zapasy niesprzedane do tego czasu obejmie c. i k. Zarząd wojskowy po cenach umówionych lub po cenach, po jakich odstępuje się cukier handlarzom (§ 4, ustęp 2).

§ 4, ustęp 3, nie stosuje się do zapasów, określonych w pierwszym ustępie, podatki pośrednie, przypadające według ustaw krajowych, mogą być co do tych zapasów podwyższone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatora aż do wysokości stu procent stopy podatkowej.

Osoby, które otrzymały pozwolenie na wywóz pewnego zapasu cukru z monarchii, mogą ten zapas wprowadzić do 1. czerwca 1916. Zapasy te podlegają po wprowadzeniu ich przepisom tego paragrafu.

§ 14.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15. maja 1916.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny w. r.

8.

Obwieszczenie

dotyczące zaprowadzenia kart cukrowych.

Celem sprawiedliwego rozdziału cukru między ludność tutejszego obwodu zaprowadza się z dniem dzisiejszym karty cukrowe.

Karty cukrowe uprawniają do nabycia miesięcznej porcyi cukru, która wynosi **w Kozienicach, Zwoleniu, Magnuszewie, Głowaczewie, Gniewoszowie, Janowcu i Ryczywole** $1^1/_2$ funta rosyjskiego, a w innych miejscowościach, wsiach i osadach 1 funt rosyjski. Każda karta cukrowa składa się z karty zasadniczej i z odcinka.

Kto chce kupić cukier, musi kupcowi okazać całą kartę cukrową i odcinek.

Karty cukrowe wydają naczelnicy gmin, względnie sołtysi. Przy pierwszem wydaniu kart otrzyma każdy przełożony gospodarstwa względnie jego zastępca tyle kart, ile osób do gospodarstwa jego należy. W późniejszych miesiącach będą nowe karty wydawane tylko za zwrotem kart z poprzedniego miesiąca. Tylko tym osobom, które poprzednio nie mieszkały w obwodzie kozienickim, można udzielić nowych kart cukrowych. Przeto należy karty cukrowe starannie przechowywać.

Oddawanie kart cukrowych innym osobom jest niedozwolone. Sprzedaż cukru jest tylko tym osobom dozwolona, którym c. i k. Komenda obwodowa w tym celu koncesyę udzieli. Każdemu kupcowi posiadającemu taką koncesyę, przydzieli Komenda obwodowa przy pierwszem rozdawnictwie taką ilość cukru, która odpowiada jego prawdopodobnemu, miesięcznemu zbytowi.

Właściciele handlów mają zbierać odcinki kart cukrowych i otrzymują w następstwie cukier tylko w takich ilościach, za które dostarczą odcinków.

Rozdawnictwo cukru nastąpi z głównego magazynu zbożowego w Kozienicach.

Wydawanie cukru dla przemysłowców, którzy dla prowadzenia swego przedsiębiorstwa cukru potrzebują, (apteki, restauracye, herbaciarnie, cukiernie i t. d.) może tylko nastąpić na podstawie specyalnych asygnat Komendy obwodowej. Prośby o takie asygnaty należy skierować do Komendy obwodowej w drodze

gminy; ilość zapotrzebowania winna być liczebnie uzasadnioną i przez gminę sprawdzoną.

Sprzedaż cukru w tych zakładach jest zabronioną.

Przekroczenia tego zakazu będą surowo karane.

9.

Do ludności rolniczej!

Do zebrania żniw w Monarchii austr.-węg. trzeba będzie w najbliższym czasie większej ilości robotników rolnych!

Warunki pracy są jak najlepsze!

Zabranie z sobą zdolnych do pracy członków rodziny dozwolone!

Powrót do domu na żniwa zagwarantowany!

Premie dla pilnych robotników obok umówionej płacy po skończeniu żniw przewidziane!

Nad dotrzymaniem wszystkich warunków pracy czuwać będą Rządy Monarchii!

Rolnicy!

Nadarza się dla Was i dla rodzin Waszych, którzyście tyle ucierpieli skutkiem wypadków wojennych, pomyślna sposobność do zarobku aż do chwili, kiedy będziecie mogli swoje własne zbiory zwozić do spichrzy i stodół.

Dla bliższego wyjaśnienia kontraktu pracy ogłasza się następujące najważniejsze z jego postanowień:

Robotnik zobowiązuje się do wykonywania robót rolnych tylko do początku żniw w domu, t. j. do 12., 15. lub najpóźniej 20. lipca b. r.

Wolno robotnikowi zabrać ze sobą do robót żonę i dzieci pod warunkiem, że są zdolni do pracy.

Powrót na czas do domu jest zagwarantowany.

Z rozpoczęciem jazdy do miejsca przeznaczenia otrzymuje **każdy robotnik na rękę 5 koron;** podróż do miejsca przeznaczenia i z powrotem jest **bezpłatna.**

Obok tego każdy robotnik otrzymuje:

1. **Pełny wikt** podczas całej podróży i w czasie trwania stosunku pracy.
2. **Przyzwoite pomieszczenie,** dalej opał do gotowania.
3. Tytułem **zarobku** za rzeczywisty 12-godzinny czas pracy otrzymują dziennie prócz wiktu:
   a) mężczyźni i silni chłopcy, umiejący kosić 2·00 K.
   b) kobiety, dziewczęta i chłopcy 1·60 K.
   Za nadliczbowe godziny pracy otrzymują:
   a) każdy mężczyzna 30 hal.
   b) każda kobieta, dziewczyna i każdy chłopak 20 hal.

Sumienni i tędzy robotnicy otrzymają ponadto przy swym powrocie jeszcze premię w wysokości 5 koron.

W niedzielę pracuje się **tylko popołudniu,** lecz robotnicy otrzymują **wynagrodzenie za cały dzień.**

Narzędzia robotnicze mają robotnicy o ile możności ze sobą przynieść. — Werbowanie i zawieranie kontraktu odbywa się pod kierownictwem i nadzorem c. i k. wojskowego Zarządu.

Z transportami robotników pojadą, jako kierownicy, osoby zaufane, do których mają się robotnicy zwracać w razie potrzeby z użaleniami. — **Władze gwarantują za dotrzymanie zarobku.**

Rolnicy!

Leży w waszym własnym interesie, tudzież w interesie Monarchii, która ponosi wielkie ofiary dla okupowanych obszarów, abyście skorzystali z tej nadarzającej się sposobności do dobrych zarobków w jak najszerszej mierze.

Zwraca się przy tem uwagę na to, że zdolne do pracy osoby, któreby się wzbraniały skorzystać z tej sposobności, narażają się na wcielenie do jednego z oddziałów robotniczych w obszarze okupowanym, skąd powrót ich o pewnym oznaczonym czasie, np. z początkiem żniw, wcale nie jest zapewniony, a warunki wynagrodzenia są znacznie niekorzystniejsze, wreszcie zabranie ze sobą członków rodziny jest niedopuszczalne.

Wobec tego c. i k. Zarząd wojskowy oczekuje z całą pewnością, że zdolna do pracy ludność rolnicza pójdzie za tem wezwaniem w własnym interesie w jak najszerszej mierze.

W Lublinie, w maju 1916 r.

C. i k. wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo.

C. i k. Komendant obwodu:

Podpułkownik TINTZ m. p.

Kraków. — Druk W. L. Anczyca i Spółki.

K. u. k. Kreiskommando Kozienice

An

k. u. k. Direktion Jagellonischen Univ. Bibliothek

in

Krakau.